
OBSAH

ÚVOD	9
1 IDENTIFIKÁCIA PRÍRODNÝCH LIMITOV RASTU A DOPADOV ICH IGNOROVANIA A PREKROČENIA	11
1.1 Príspevok k zmene klímy	12
1.2 Príspevok k vymieraniu biologických druhov	15
1.3 Antropogénne narušenie prirodzeného kolobehu dusíka a fosforu	17
1.4 Prevencia pred vyčerpaním stratosférickej ozónovej vrstvy	20
1.5 Globálne využívanie sladkej vody	21
1.6 Acidifikácia oceánov	24
1.7 Zmena využívania krajiny	25
1.8 Zaťaženie aerosólmi.....	26
1.9 Chemické znečistenie	27
1.9.1 Analýza nariadenia REACH.....	28
1.9.1.1 Socio-ekonomická analýza ako súčasť autorizácie chemických látok	29
1.9.1.2 Socio-ekonomická analýza a nariadenie REACH	29
1.9.1.3 Povolenie	30
1.9.1.4 Obmedzenie.....	31
1.9.1.5 Posúdenie chemických látok z hľadiska ich bezpečnosti....	32
1.10 Ďalšie kritické oblasti.....	34
1.10.1 Energetika ropný vrchol a ďalšie problémy	34
1.10.1.1 Ropa.....	35
1.10.1.2 Uhlie	41
1.10.1.3 Zemný plyn.....	43
1.10.1.4 Alternatívy k fosílnym palivám.....	43
1.10.1.5 Potraviny	48

1.10.1.6 Kovy a ostatné minerály	50
1.10.1.7 Ďalší vývoj v analyzovaných oblastiach	52
2 METÓDY HODNOTENÍ STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA PROSTREDNÍCTVOM ENVIRONMENTÁLNYCH INDIKÁTOROV	55
2.1 Analýza prístupov k hodnoteniu úrovne životného prostredia.....	57
2.2 Aplikácia environmentálnych indikátorov OECD a Komisie OSN pre trvalo udržateľný rozvoj pri hodnotení stavu životného prostredia	61
2.2.1 Environmentálne indikátory navrhnuté OECD	63
2.2.2 Environmentálne indikátory trvalo udržateľného rozvoja schválené Komisiou OSN pre trvalo udržateľný rozvoj.....	65
2.2.3 Indikátory zložiek životného prostredia.....	68
2.2.4 Indikátory vo vzťahu k štruktúre D-P-S-I-R.....	73
2.2.5 Aplikácia štruktúry D-P-S-I-R v správach o stave životného prostredia.....	75
2.2.6 Štatistická metodika D-P-S-E-E-A hodnotenia stavu životného prostredia.....	84
2.2.6.1 Zostavenie a vypracovanie súboru agregovaných a individuálnych indikátorov podľa D-P-S-E-E-A modelu.....	84
3 METODIKA HODNOTENIA ÚNOSNOSTI STABILITY KRAJINY ALEBO REGIÓNU.....	89
3.1 Problematika hodnotenia únosnosti krajiny	90
3.2 Určovanie prahu únosnosti krajiny	91
3.2.1 Metodiky hodnotenia únosnosti regiónov používaných na Slovensku	93
3.2.2 Spracovanie ekologickej únosnosti krajiny	97
3.3 Indikátory pre hodnotenie kvality životného prostredia a ich klasifikácia	98
3.4 Aplikačné metódy indikátorov v indikátorových programoch.....	99

3.5 Iné indikátorové programy na medzinárodnej úrovni a postavenie Slovenskej republiky	106
3.6 Postavenie Slovenskej republiky v medzinárodných porovnaniach	109
3.6.1 Vyhodnotenie podľa environmental suitability index	109
3.6.2 Vyhodnotenie podľa celkového indexu UN CSD DASHBOARD.....	110
3.6.3 Vyhodnotenie podľa SUSTAINABLE DEVELOPMENT INDEX	110
3.7 Vývoj problematiky vyhodnocovania indikátorov trvalej udržateľnosti na Slovensku.....	111
3.7.1 Národná úroveň	111
3.7.2 Regionálna úroveň.....	113
3.7.3 Miestna úroveň	113
3.8 Celkové hodnotenie indikátorov udržateľného rozvoja v Slovenskej republike.....	116
4 KLASIFIKÁCIA PRIEMYSELNÝCH ČINNOSTÍ A ICH ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA	121
4.1 Ťažobný priemysel	121
4.2 Priemysel palív	121
4.3 Petrochemické spracovanie ropy	122
4.4 Energetický priemysel	123
4.5 Chemický priemysel.....	124
4.6 Hutnícky priemysel.....	124
4.7 Strojársky priemysel	125
4.8 Priemysel stavebných látok	126
4.9 Sklársky a keramický priemysel	127
4.10 Drevospracujúci priemysel	128

4.11 Celulózový a papiernický priemysel.....	128
4.12 Polygrafický priemysel	129
4.13 Textilný priemysel	129
4.14 Odevný priemysel	130
4.15 Kožiarsky priemysel.....	131
4.16 Potravinársky priemysel (niektoré potravinárske výroby)	131
5 SWOT ANALÝZA POTENCIÁLU TUR V REGIÓNOCH	147
5.1 Analýza príležitostí a rizík - o - t analýza	148
5.2 Analýza silných a slabých stránok - s - w analýza	152
6 OVZDUŠIE A KVANTIFIKÁCIE JEHO ZNEČISŤOVANIA.....	155
6.1 Analýza vplyvu podnikov na životné prostredie	155
6.2 Negatívne účinky znečistujúcich látok v ovzduší.....	156
6.3 Metodika matematického modelovania znečistenia ovzdušia	167
6.3.1 Základné vzťahy a parametre pre matematické modelovanie rozptylu znečistujúcej látky	168
6.3.2 Algoritmus pre výpočet oblasti zamorenia - príklad počítačového spracovania	175
6.3.3 Príklad simulácie úniku oxidu siričitého	181
6.3.4 Využitie modelovania v praxi	187
7 KVANTIFIKÁCIA VPLYVOV VODY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	189
7.1 Kolobeh vody v prírode	189
7.2 Znečisťovanie vodných zdrojov.....	189
7.2.1 Nárast svetovej populácie a jej koncentrácia do veľkých urbanizovaných celkov	191
7.2.2 Klimatické zmeny	191

7.3 Rámcová smernica európskeho spoločenstva v oblasti vodohospodárskej politiky	192
7.3.1 Špecifiká rámcovej smernice	193
7.3.2 Stav povrchovej vody.....	193
7.3.3 Stav podzemnej vody	194
7.4 Ochrana vodných zdrojov a ekonomické limity	194
7.4.1 Ochrana kvality vôd	195
7.4.2 Ochrana kvantity vôd	195
7.5 Monitoring životného prostredia.....	196
7.5.1 Monitoring kvantitatívnych ukazovateľov povrchových vôd	198
7.5.2 Monitoring kvantitatívnych ukazovateľov podzemných vôd.....	199
7.5.3 Monitoring kvality povrchových vôd	200
7.5.4 Monitoring kvality podzemných vôd.....	205
7.6 Využitie GIS v hydrológii a hydrogeografii	207
7.6.1 Spracovanie geodeticko - hydrografického pasportu toku.....	208
7.7 Metodika hodnotenia tokov v intravilánoch miest a obcí z hľadiska protipovodňovej ochrany	208
7.7.1 Ciele procesu hodnotenia	209
7.7.2 Kritéria hodnotenia.....	210
7.7.3 Postup hodnotenia.....	211
7.7.4 Faktory ovplyvňujúce proces odtoku vody z povodia	213
Literatúra	218